

Vergaderjaar 2021–2022

27 062

Alleenstaande minderjarige asielzoekers

Nr. 128

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 april 2022

Naar aanleiding van de motie van de leden Van Toorenburg en Voordewind¹ met het verzoek om uw Kamer periodiek te informeren over de voortgang van het Grieks-Nederlandse samenwerkingsverband om het voogdijsysteem en de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) in Griekenland structureel te verbeteren, informeer ik u hierbij over de laatste ontwikkelingen.²

Ontwikkelingen situatie amv in Griekenland

Volgens de laatst beschikbare cijfers van het Griekse nationale centrum voor sociale solidariteit, E.K.K.A., waren op 1 april 2022 in heel Griekenland 2.018 amv's geregistreerd. Dit aantal is aanzienlijk lager dan de 5.180 amv's die in Griekenland waren geregistreerd ten tijde van de start van het amv-samenwerkingsverband. De samenstelling van de groep is nagenoeg ongewijzigd: 90% jongens; 93% 14 jaar of ouder. De drie nationaliteiten die het meest geregistreerd worden zijn 26% Pakistaans, 23% Afghaans en 10% Syrisch.

Volgens recente data van de Europese Commissie en IOM zijn 4.770 personen herplaatst sinds september 2019, waaronder circa 1.198 amv's. Een deel van deze groep is naar Nederland herplaatst in het kader van het aanbod dat het kabinet heeft gedaan naar aanleiding van de branden op Lesbos. Uw Kamer is op 19 januari 2021 over de invulling van dit aanbod geïnformeerd.³

¹ Kamerstuk 19 637, nr. 2614.

² Kamerstuk 27 062, nr. 111.

³ Kamerstuk 27 062, nr. 121.

Voortgang samenwerkingsverband

Sinds de laatste voortgangsbrief van 16 november 2021⁴ hebben diverse ontwikkelingen plaatsgevonden.

In lijn met de motie van het lid Ceder c.s.⁵ over het voogdijsysteem voor amv's in Griekenland is een gezamenlijk plan van aanpak opgesteld. Op 21 december 2021 is het plan van aanpak, in bijzijn van de directeur van Nidos en de Special Secretary for Unaccompanied Minors (SSUAM), ondertekend door de toenmalige Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid Ankie Broekers-Knol, de Griekse Minister van Migratie Notis Mitarakis en de viceminister van Migratie Sofia Voultepsi. Viceminister Voultepsi is als gevolg van een wetswijziging in Griekenland verantwoordelijk geworden voor de voogdij van amv's in Griekenland. De voorziene looptijd van het actieplan is tot 1 juli 2022. Ter ondersteuning van het actieplan heeft Nidos de plaatsing van de liaison officer bij de SSUAM tot deze datum verlengd.

Het actieplan ziet op twee onderwerpen: i) het versterken van het juridische en procedurele kader van voogdij voor amv's in Griekenland en ii) voorbereiding en implementatie van een nieuw voogdijsysteem voor amv's in Griekenland. Per onderwerp zijn verschillende activiteiten geïdentificeerd die tot 1 juli 2022 uitgevoerd zullen worden. Daarbij is ook de steun vanuit Nidos bepaald, zoals de inzet van experts, waaronder een detachering op het Griekse Ministerie van Migratie, en advisering bij het opstellen of meelesen van wetgeving, procesprotocollen, de ontwikkeling van een monitoring- en evaluatiemechanisme en een trainingscurriculum. Per activiteit is ook de benodigde financiële ondersteuning bepaald via de voor dit samenwerkingsverband beschikbare middelen dan wel EU-fondsen.

Rond de jaarwisseling is Iraklis Moskof, als opvolger van Eirini Agapidaki, aangetreden als SSUAM. Hij en zijn team hebben de afgelopen maanden de laatste hand gelegd aan het wetsvoorstel inzake een voogdijsysteem voor amv's. De wetgeving wordt naar verwachting op korte termijn gepubliceerd voor publieksconsultatie en daarna voorgelegd aan het Griekse parlement. Door de Griekse regering wordt nog gekeken naar de benodigde financiële middelen voor de implementatie van het voogdijsysteem.

Op het gebied van opvang zijn over de afgelopen periode Movement on the Ground en de Griekse projectpartner The Home Project er elke dag voor blijven zorgen dat de kinderen goed worden opgevangen. De drie huizen hebben een gezamenlijke capaciteit van 48 opvangplekken. Nadat het eerste huis in oktober 2020 in gebruik werd genomen en de twee andere huizen respectievelijk in december 2020 en januari 2021 in gebruik werden genomen voor de opvang van jongens, zijn inmiddels meer dan 120 kinderen opgevangen. Wanneer in een van de huizen plekken beschikbaar komen, wordt de SSUAM hierover geïnformeerd. De Griekse autoriteiten dragen zorg voor de selectie en overplaatsing van de kinderen naar één van de drie huizen.

De kinderen worden ondersteund bij hun asielaanvraag, gezinsherenigings- en eventuele andere procedures. Sinds november 2021 zijn circa 10 kinderen herenigd met familieleden in een andere EU-lidstaat of naar een andere lidstaat herplaatst. Verder zijn circa 15 kinderen vertrokken om andere redenen, waaronder naar semi-begeleid

⁴ Kamerstuk 27 062, nr. 127.

⁵ Kamerstuk 32 317, nr. 718.

wonen of een volwassenopvang of zijn zelfstandig vertrokken⁶. Ook ontvangen alle kinderen in de huizen psychosociale hulp en worden zij voorbereid op de toekomst, bijvoorbeeld door middel van hospitality training en kooklessen. Alle kinderen die in het kader van dit programma worden opgevangen, worden geregistreerd in openbare Griekse scholen en deels in zogenaamde multiculturele scholen. Zij krijgen daarnaast aanvullende (online) lessen in het Grieks en het Engels. In de huizen zijn en blijven relevante covid-maatregelen van kracht.

Via verschillende samenwerkingsverbanden met andere organisaties worden verschillende maatschappelijke activiteiten georganiseerd ter ondersteuning van de buurt van de betreffende huizen, of ten gunste van de kinderen. Zo hebben de kinderen via het Rode Kruis Griekenland DTP-vaccinaties gekregen. Ook krijgen zij aanvullende computerlessen om hun digitale vaardigheden te versterken, en worden er verschillende sportactiviteiten georganiseerd zoals voetbal, yoga en dansles.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
E. van der Burg

⁶ Kamerstuk 27 062, nr. 121.